

ÖZET: Katı atıkların taşınması ve bertarafı hizmetlerini yürüten Mahalli İdare Birliğinin, tüzük değişikliği yapılarak sahipsiz hayvanların korunması ile ilgili hizmetleri de yürütebileceği hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-2744311

19.01.2022

Konu : (GÖRÜŞ) Belediye Birliklerinin Yetkileri Hk

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... İli Çevre Hizmetleri Birliği Başkanlığının 13.12.2022 tarihli ve 811 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile; Birliğinizin ... ilinde 60 belediye ve il özel idaresi olmak üzere toplam 61 üyesi bulunduğu, katı atıkların taşınması ve bertarafı hizmetlerini yürüttüğü, sahipsiz hayvanların korunması ile ilgili ayrı birlik kurmak yerine mevcut olan birliğe sahipsiz hayvanların korunması ile ilgili görevleri yapmak üzere mevcut birlik tüzüğünde değişiklik yapıp yapılamayacağı, yapılmasında engel yoksa bu değişikliğin yapılmasına ilişkin esas ve usul hakkında Bakanlığımızın görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 5393 sayılı Belediye Kanununun “*Meclisin görev ve yetkileri*” başlıklı 18 inci maddesinin (o) bendinde;

“*Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.*” hükmü,

5355 sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanununun “*Tanımlar*” başlıklı 3 üncü maddesinin (b) bendinde;

“*Mahallî idare birliği: Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini,*” hükmü,

Aynı Kanunun “*Kuruluş*” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“*Birlik, birlik tüzüğünün kesinleşmesinden sonra Cumhurbaşkanının izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.*”

Kurulmuş bir birliğe üyelik, üye olmak isteyen mahallî idare meclisinin kararı ve buna dayalı başvuru üzerine, birlik meclisinin kabulü ile olur. Bu durumda Cumhurbaşkanının izni aranmaz. Ayrılmada ilgili mahallî idare meclisinin kararı yeterlidir.

Su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; Cumhurbaşkanı, ilgili mahallî idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu fıkırdaki belirtilen birliklerden ayrılma da Cumhurbaşkanının iznine bağlıdır.

Mahallî idarelerin bütün görevlerini kapsayacak şekilde genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamaz.” hükmü,

Mezkûr Kanunun “*Birlik tüzüğü*” başlıklı 5 inci maddesinde;

“*Birlik tüzüğü, birliği kuracak mahallî idarelerin meclislerinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla kabul edildikten sonra valinin; birlik birden fazla ildeki mahallî idarelerin*

katılımı ile kuruluyorsa üyeleri il özel idareleri ve köylerden oluşan birlikler için İçişleri Bakanının, geri kalanları için Çevre ve Şehircilik Bakanının onayı ile kesinleşir. Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı birlik tüzüğünde gösterilir ve onaylanması hakkında tüzüğün onaylanmasına ilişkin usûl uygulanır.

Birlik tüzüğünde aşağıdaki hususların bulunması zorunludur:

a) Birliğin adı ve amacı.

...

k) Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı.” hükmü,

Aynı Kanunun “Meclisin görev ve yetkileri” başlıklı 9 uncu maddesinin (k) bendinde “Birlik tüzüğünde öngörülmesi halinde tüzük değişikliğini kabul etmek.” hükmü,

Afyonkarahisar İli Çevre Hizmetleri Birliği Tüzüğü’nün “Tüzük Değişikliği:” başlıklı 39 uncu maddesinde;

“Birlik tüzüğü, birlik meclisi üye tam sayısının üçte iki çoğunluğunun kararı ve Valinin onayı ile gerçekleşir.” hükmü,

5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun “Belediyelerin sorumluluğu” başlıklı Ek 1 inci maddesinde;

“Büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri ve nüfusu yirmi beş bini aşan büyükşehir ilçe belediyeleri ile diğer belediyeler, sahihsiz veya güçten düşmüş ya da tehlike arz eden hayvanların korunması ve bakımının yapılması ile rehabilitasyonunun sağlanması amacıyla hayvan bakımevleri kurar.

Birinci fıkrada belirtilen hayvanlar, ilgili belediyeler tarafından hayvan bakımevine götürülür. Hayvan bakımevi kurma zorunluluğu olmayan belediyeler ise sorumluluk alanındaki bu hayvanları en yakın hayvan bakımevine götürür. Rehabilitasyon süreci tamamlanan hayvanların, bakımevine getiren belediye tarafından öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır.

Rehabilitasyon edilmemiş sahihsiz köpekler, belediyelerce hayvan bakımevlerinde veya geçici ünitelerde kısırlaştırılarak veri tabanına kaydedilir. Geçici ünitelerde yapılan kısırlaştırmalar sonrasında, köpekler alındıkları ortama bırakılmadan önce sağlıklarına kavuşmaları için gerekli tedbirler alınır. Bakanlık da bu kapsamdaki köpeklerin kısırlaştırılmasına her türlü yardımda bulunur.” hükmü yer almaktadır.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; belediyelerin yürüttükleri hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere diğer mahalli idarelerle belediye meclis kararı almak suretiyle 5355 sayılı Kanun uyarınca birlik kurabilecekleri, birliğe üye olabilecekleri veya birlikten ayrılacakları, mahallî idarelerin yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarının birliğe devredilebileceği, bu bakımdan katı atıkların taşınması ve bertarafı hizmetlerini yürüten somut olaya konu Birliğin, Tüzüğü’nün 39 uncu maddesi çerçevesinde bu yönde tüzük değişikliği yapılarak sahihsiz hayvanların korunması ile ilgili hizmetleri de yürütebileceği değerlendirilmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür